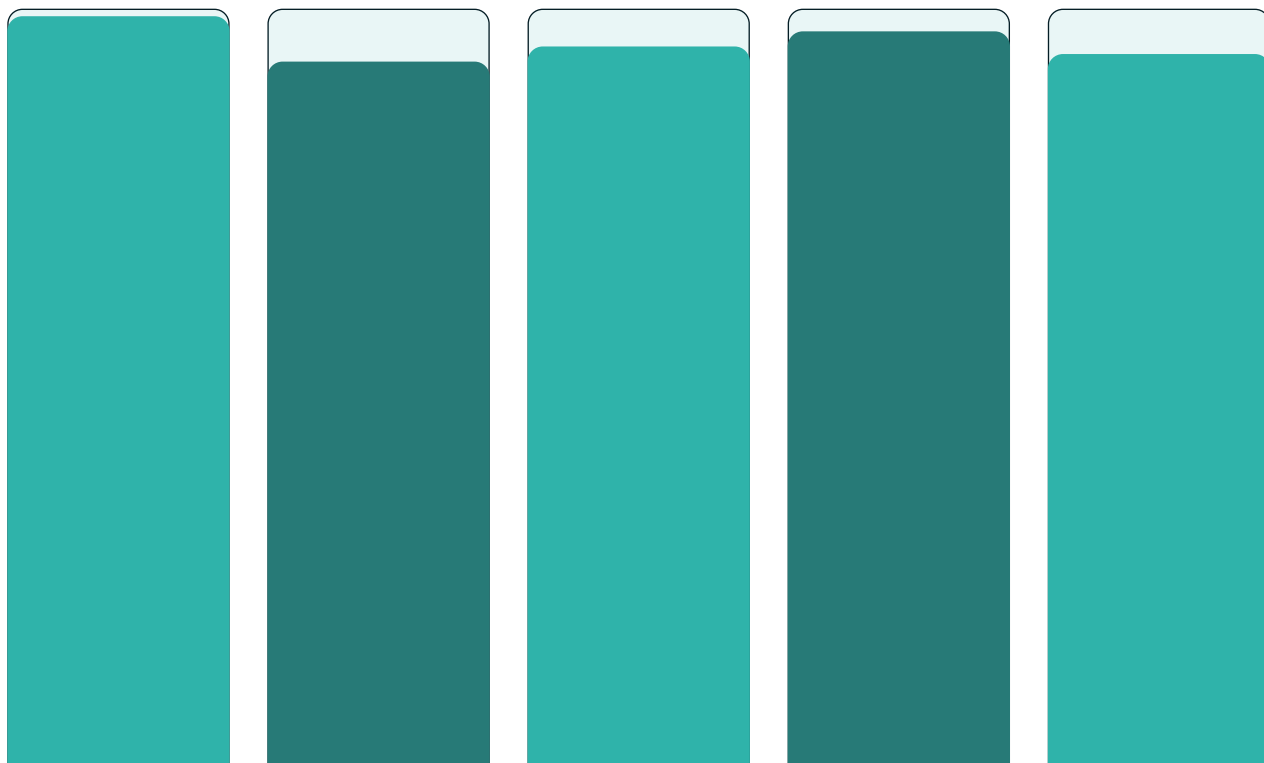

barnehagemonitor

2022

99%
av alle barnehager oppfylder barnehage-lovens krav til bemanningstetthet.

93%
av alle barnehager oppfylder barnehage-lovens krav til pedagogtetthet med eller uten dispensasjon.

95%
av de ansatte i private barnehager har en tariffavtale som de ansattes organisasjoner har anbefalt for sine medlemmer.

97%
av de barnehage-ansatte er alt i alt fornøyde med jobben sin.

94%
av de barnehage-ansatte vil anbefale barnehagen sin som et godt sted å jobbe.

Status i barnehagene

Barnehageforliket fra 2003 har ført til en rivende utvikling i den norske barnehagesektoren. Sektoren kjennetegnes i dag av full dekning, mangfoldige tilbud, ryddige lønns- og pensjonsvilkår og fornøyde foreldre.

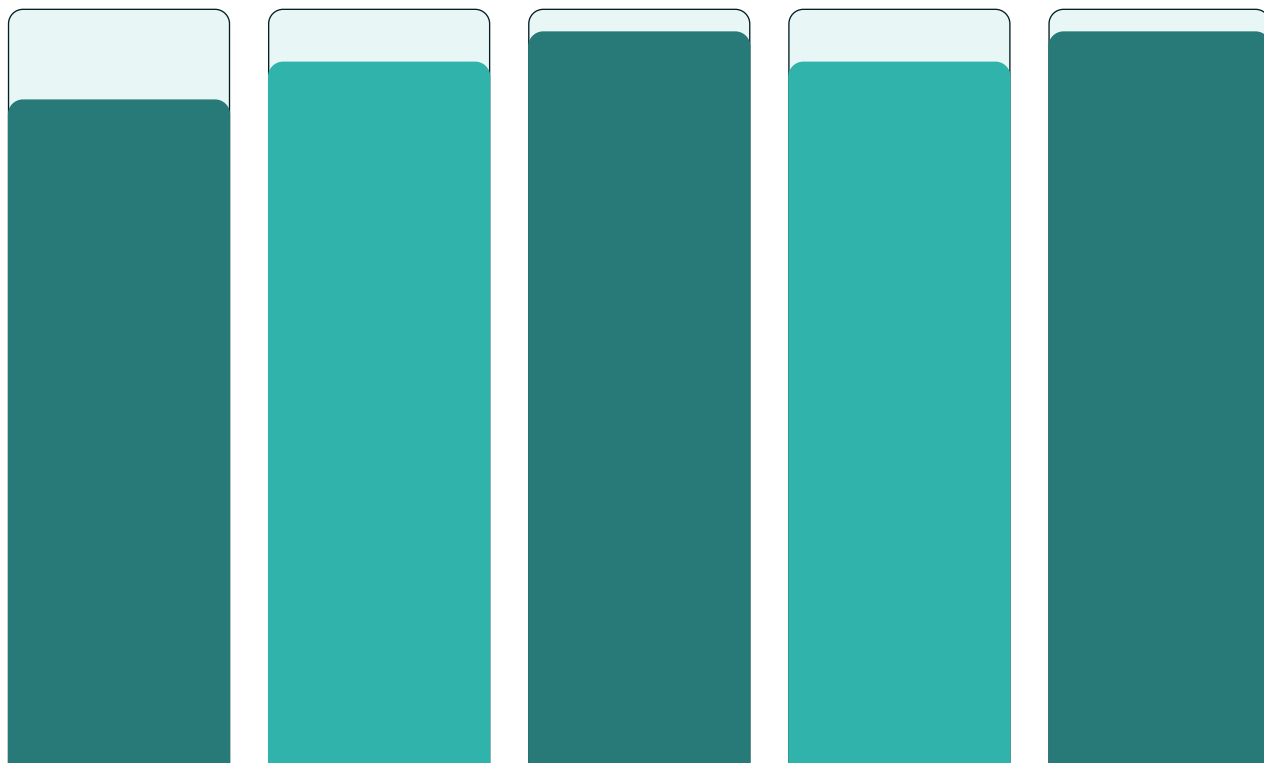
Barnehage har endret seg fra å være et tilbud til de få, til å bli et allment tilbud og starten på utdanningsløpet.

På 1970-tallet gikk bare tre prosent av barn i barnehage. Da var det vanskelig for mange mødre å delta for fullt i yrkeslivet.

Før barnehageforliket i 2003, der et bredt flertall på Stortinget inviterte alle typer eiere til å bidra i utbyggingen, var det fortsatt stor knapphet på barnehageplasser. I 2001 hadde seks av ti barn mellom ett og fem år plass.

For mange foreldre var alternativene enten lavere deltakelse i yrkeslivet eller å sende barna til en dagmamma. For dem som fikk barnehageplass, var prisen i noen tilfeller så høy at det nesten ikke lønnet seg å velge å være i jobb.

Gjennom rask utbygging i årene etter barnehageforliket, har private og kommunale etablerere skapt en sektor med mangfoldige tilbud og høy tilfredshet. Og gjennom prinsippet om økonomisk likeverdig behandling av kommunale og private barnehager ble det mulig å etablere lik og lavere pris for foreldre.

88%

av de barnehageansatte har fast stilling.

93%

av foreldrene er svært eller ganske fornøyde med barnehagen.

97%

av foreldrene oppgir at deres barn trives og er trygg på personalet i barnehagen.

93%

av alle barn i alderen 1-5 år går i barnehage.

97%

av alle barn i alderen 3-5 år i Norge går i barnehage.

Likebehandling av barn og barnehager har også vært en del av grunnlaget for innføring av bemanningsnorm og pedagognorm, og for å bygge opp en sektor der ansatte i private og kommunale barnehager har likeverdige lønns- og pensjonsvilkår.

97 prosent av alle barn mellom 3 og 5 år går i dag i barnehage, halvparten av disse i private og halvparten i kommunale barnehager.

Private eiere og kommuner bygget henholdsvis 50.000 og 36.000 barnehageplasser i perioden 2003 til 2012. I noen av de viktigste utbyggingsårene sto private for nesten to av tre nye barnehageplasser.

Andelen barn som går i barnehage er nå høyere enn noen gang før. Men på grunn av lavere fødselstall de siste årene, var det i 2021 cirka 18.200 færre barn i barnehage enn i 2013.

I dag er det derfor i mange kommuner flere tilgjengelige barnehageplasser enn det er barn i barnehagealder. Dette er utfordrende for både kommunale og private barnehager.

Om en barnehage får sine plasser fylt eller blir stående med ledig kapasitet, vil blant annet avhenge av befolkningsstrukturen i barnehagenes nærrområde, samt familienes vurdering av hvilke barnehager som best dekker deres behov.

Barnehagemonitor er et nettsted og en rapport utarbeidet av PBL (Private Barnehagers Landsforbund). Med Barnehagemonitor ønsker PBL å gjøre viktig faktainformasjon om sektoren tilgjengelig for alle. Informasjonen på nettstedet oppdateres fortløpende etter hvert som nye tall erstatter gamle. Denne rapporten er et sammendrag av noe av innholdet på nettstedet ved utgangen av mars 2022.

TILSKUDD

1

Tilskuddene til private barnehager baseres delvis på faktiske kostnader i kommunale barnehager i hjemkommunen, delvis på bakgrunn av beregninger av gjennomsnittskostnader i private barnehager, og delvis på bakgrunn av estimater og sjablonger.

2

Det skiller årlig mer enn 100.000 kroner per barn (under 3 år) i driftstilskudd mellom kommunene som bruker minst og mest på barnehage.

3

Ulikt tilskuddsnivå gir private barnehager i ulike kommuner forskjellige forutsetninger for å oppfylle nasjonale krav.

Drift av private og kommunale barnehager finansieres av foreldrebetaling og offentlige overføringer/tilskudd.

Kommunale barnehager får offentlige overføringer over kommunens budsjett. Private barnehager får de offentlige overføringene gjennom tilskudd fra hjemkommunen.

Private barnehager får et driftstilskudd og et kapitaltilskudd. Barnehagene får tilskudd for det antall små (0-2 år) og store (3-6 år) barn som har plass i barnehagen:

- Driftstilskuddet bygger i hovedsak på kostnader i kommunale barnehager i hjemkommunen to år i forveien. Men med to viktige unntak: Kommunale pensjonskostnader er trukket fra beregningsgrunnlaget. Det samme er kommunale felleskostnader, som for eksempel regnskap, revisjon, IT og bedriftshelsetjeneste. Private barnehager får i stedet et pensjonspåslag og et administrasjonspåslag.
- Kapitaltilskuddet er et gitt kronebeløp per barnehageplass og skal i teorien dekke barnehagens

rente- og avskrivningskostnader. Tilskuddet avtar i takt med barnehagebyggenes alder.

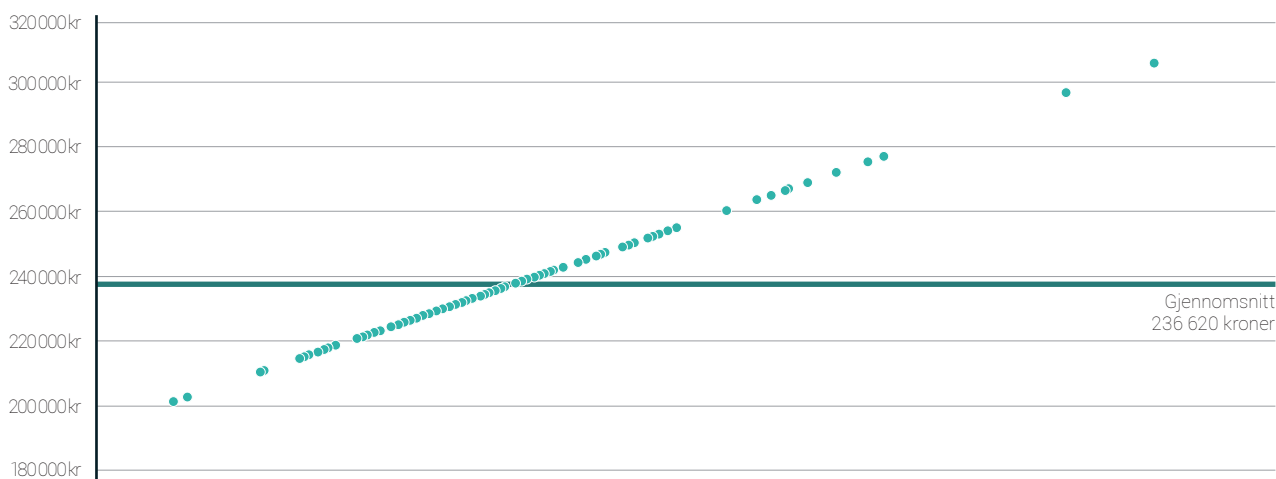
Hvert av de ulike elementene i tilskuddsordningen har ikke vært tenkt at skulle tilsvare kostnadene på sine respektive områder i hver enkelt barnehage. Men tanken er at ordningen i sum og over tid skal ivareta det lovfestede prinsippet om økonomisk likeverdig behandling.

Offentlige overføringer er avgjørende for at kommunale og private barnehager kan oppfylle sitt samfunnsoppdrag. I 2020 dekket foreldrebetalingen i gjennomsnitt 12,3 prosent av kostnadene i kommunale barnehager og 13,3 prosent av kostnadene i ordinære private barnehager, viser tall fra Telemarksforskning.

Den offentlige overføringen varierer med titusener av kroner fra kommune til kommune per barnehageplass. Dette selv om både barnehageloven, rammeplanen, bemanningsnormen og pedagognormen er nasjonale. Dette gir barnehager ulike vilkår for å oppfylle like krav.

• FORSKJELLER I TILSKUDDSSATSER PER BARN (0-2 ÅR) I PRIVATE BARNEHAGER

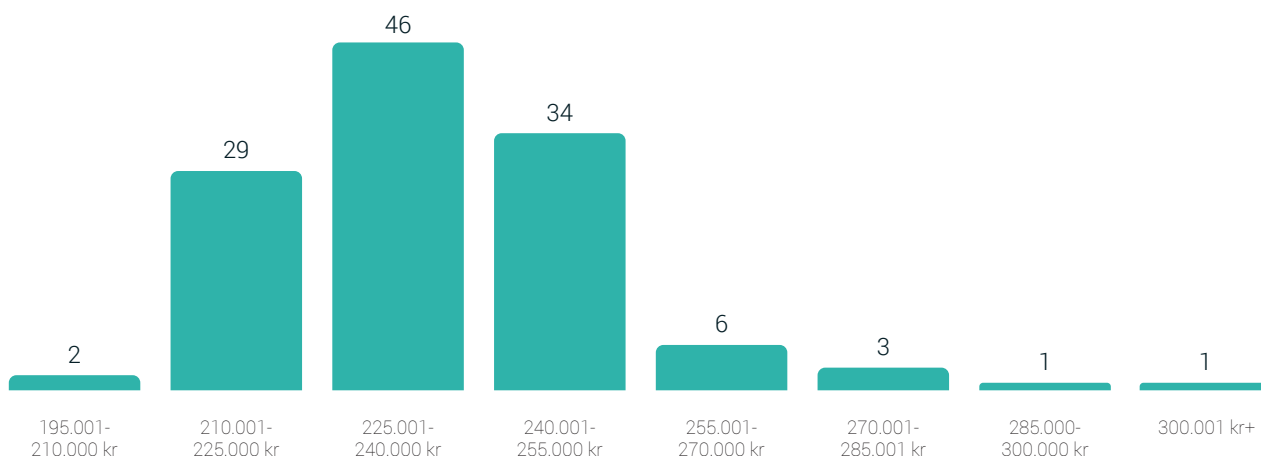
Tilskuddssatser per barn (0-2 år) i enkeltstående private barnehager i landets kommuner i 2022, målt i kroner.

(Kilde: Kommunenes satsberegninger per mars 2022, innhentet av PBL)

• SLIK VARIERER TILSKUDDSSATSENE

Antall kommuner innenfor gitte intervaller, driftstilskudd per barn (0-2 år).

(Kilde: Kommunenes satsberegninger per mars 2022, innhentet av PBL)

MYTE

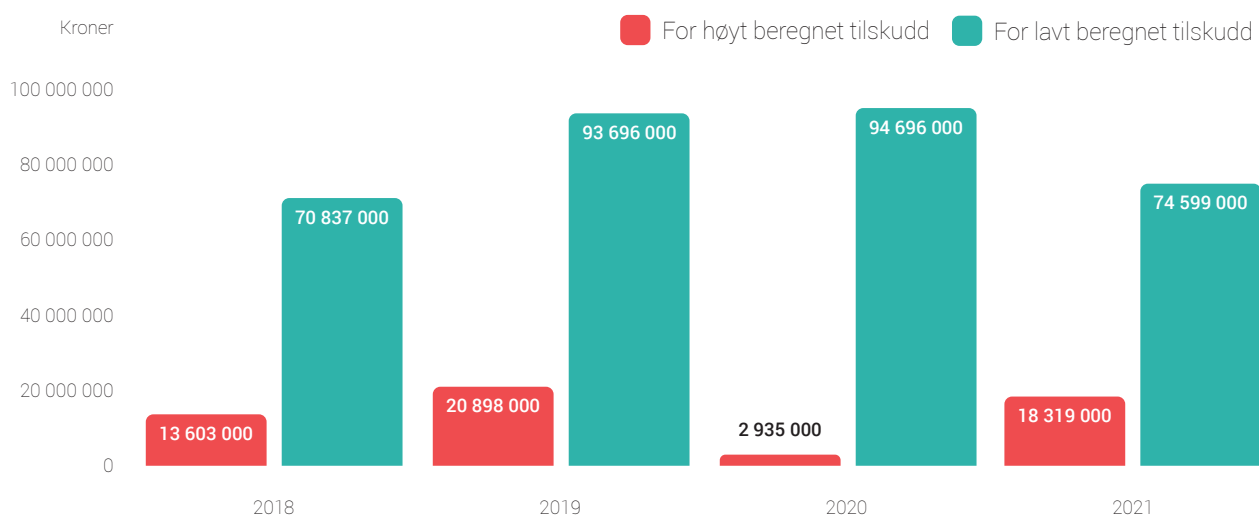
Det offentlige har ikke innsyn i hvordan private barnehager bruker offentlige tilskudd.

FAKTA

Private barnehager leverer hvert år et revisor-attestert resultatregnskap til kommunen og Utdanningsdirektoratet. Revisorforeningen er tydelig på at barnehageregnskaper som strider mot barnehageloven ikke skal godkjennes. Dersom myndighetene likevel mener det er grunn til å undersøke økonomien nærmere, kan de be om å få utlevert alle tall, helt ned på bilagsnivå.

• FEILBEREGNINGER AV TILSKUDD

PBL får hvert år inn vedtak om tilskuddsberegning i mer enn 200 kommuner der PBL har medlemsbarnehager. Hvert år gjør 40-60 prosent av kommunene feil i beregningene. I gjennomsnitt de fire siste årene er det gjort feilberegninger for like i underkant av 100 millioner kroner årlig.

(Kilde: Kommunenes satsberegninger per mars 2022, innhentet av PBL)

På barnehagemonitor.no kan du finne mer informasjon om tilskuddsordningen for private barnehager, du kan finne oppdaterte tilskuddssatser for barn under og over tre år, tilskuddsutviklingen over tid i din kommune og du kan sammenligne tilskuddssatser mellom kommuner og kommunegrupper.

ØKONOMI

1

De ordinære private barnehagene hadde i 2020 i gjennomsnitt et overskudd på 1,8 prosent av inntektene.

2

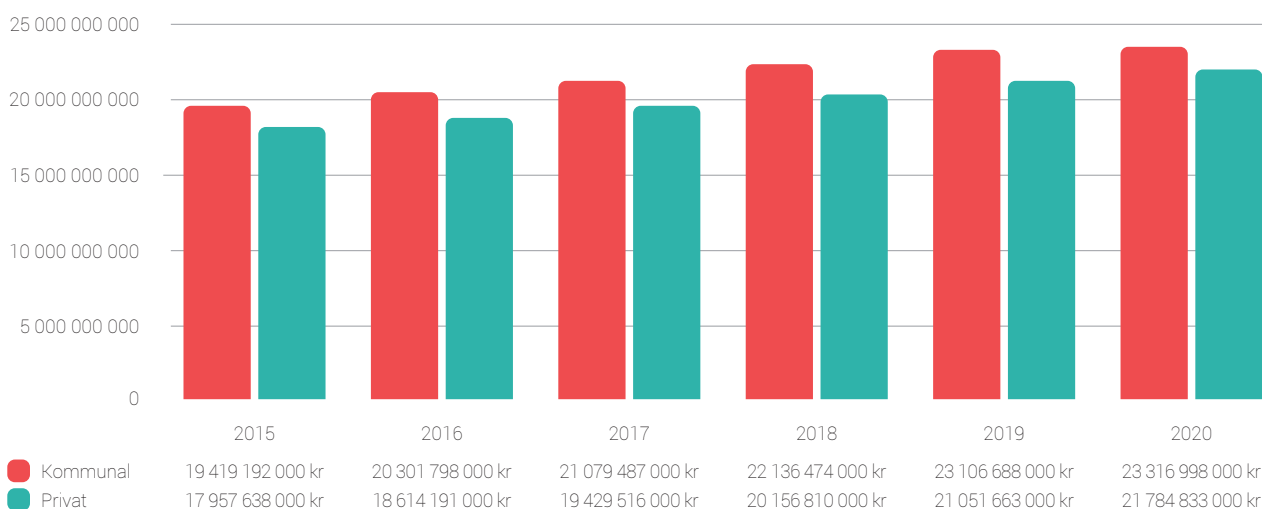
Samlet utbytte for private, ordinære barnehager i 2020 tilsvarte 0,15 prosent av inntektene i sektoren.

3

Ifølge Agenda Kaupang har samfunnet i løpet av perioden 2008-2018 spart 25,7 milliarder kroner på å la private drive barnehager sammenlignet med om kommunene skulle drevet alle barnehagene selv.

• OFFENTLIGE KOSTNADER TIL KOMMUNALE OG PRIVATE BARNEHAGER

Diagrammet under viser Telemarksforskings tall for offentlig finansiering av ordinær drift i henholdsvis kommunale og private barnehager. Finansiering av familiebarnehager og særskilt tilrettelegging er trukket ut av bruttotallene. I 2020 beløp den offentlige finansieringen av ordinær drift i kommunale og private barnehager seg til henholdsvis 23,3 og 21,8 milliarder kroner.

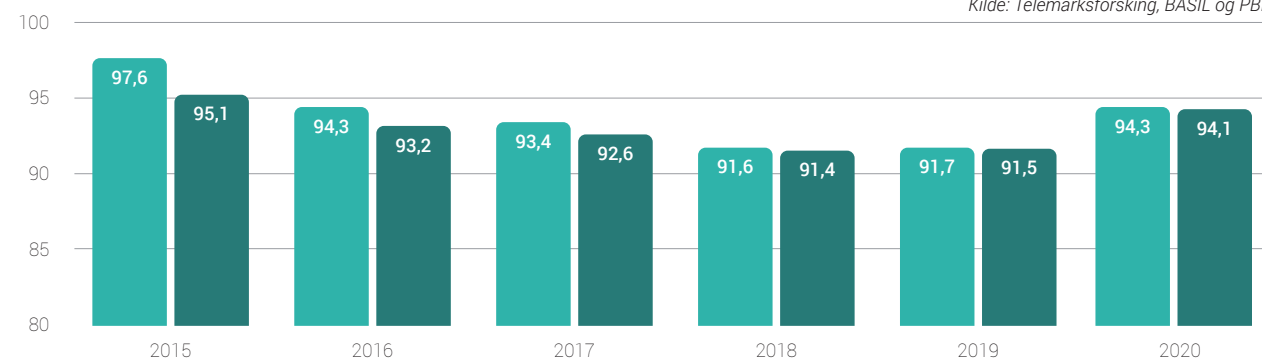
• GRADEN AV ØKONOMISK LIKEBEHANDLING

For å beregne graden av likebehandling av private og kommunale barnehager krone for krone, må man både beregne overførte midler og beregne aktiviteten i henholdsvis kommunale og private barnehager. I den forbindelse er det ikke bare antall barn som har betydning, men også oppholdstimer og fordelingen av små og store barn.

Telemarksforskning og Agenda Kaupang vekter små og store barn litt ulikt. Telemarksforskning teller små barn (0-2 år) som 1,8 stort barn. Agenda Kaupang følger den standardiserte nøkkelen til Statistisk Sentralbyrå (SSB) ved å telle småbarn (0-2 år) som 2,0 barn. I Agenda Kaupangs regnestykke er 3-åringer i tillegg vektet med en faktor på 1,5.

Med disse to metodene for vektning av små og store barn har PBL beregnet hvor mye private barnehager får i driftstilskudd for hver 100-lapp kommunene bruker på ordinær drift av kommunale barnehageplasser.

Kilde: Telemarksforskning, BASIL og PBL

Prosentvis likebehandling metode 1: Barn 0-2 år vektet som 1,8 barn. Ellers ingen vektning.

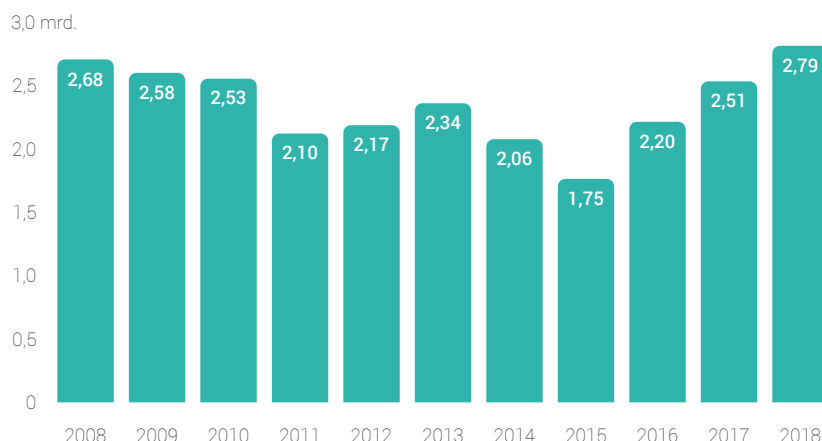
Prosentvis likebehandling metode 2: Barn 0-2 år vektet som 2 barn. Barn 3 år vektet som 1,5 barn.

• AGENDA KAUPANG: PRIVATE BARNEHAGER SPARER SAMFUNNET FOR MILLIARDER

I rapporten «Forskjellen på hvor mye private og kommunale barnehageplasser koster det offentlige» har Agenda Kaupang analysert hva det offentlige måtte ha brukt dersom alle private barnehageplasser ble erstattet med kommunale barnehageplasser.

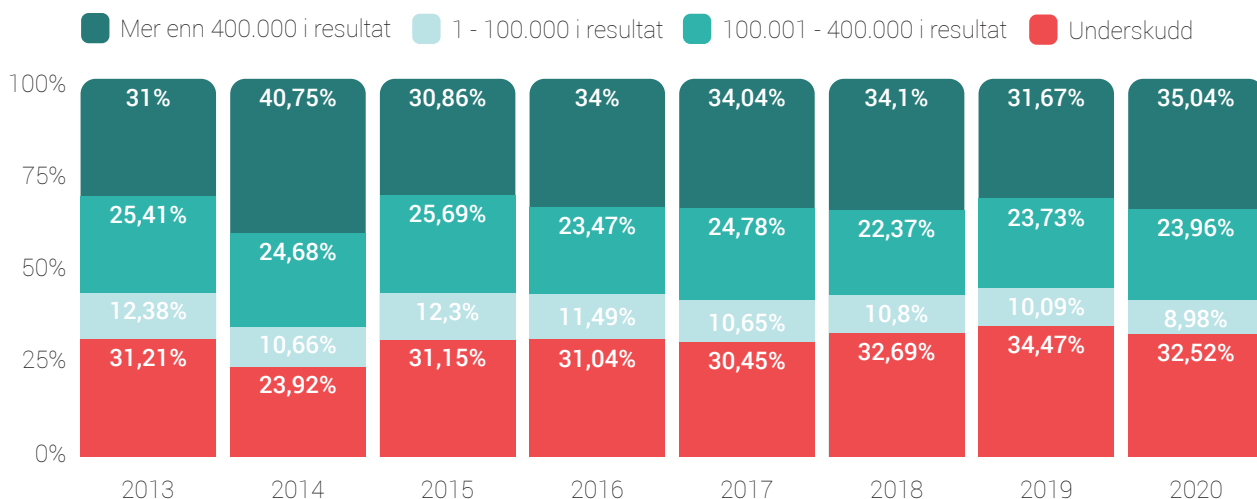
Agenda Kaupangs konklusjon: «Beregningene viser at det offentlige har spart i gjennomsnitt 2,3 mrd. kr hvert år siden 2008 på å tilby barnehageplasser i privat regi i stedet for i kommunal regi. Samlet besparelse i perioden utgjør 25,7 mrd. kr målt i 2018-kroner.»

Total besparelse for det offentlige ved bruk av private barnehager (i mrd. kr.).

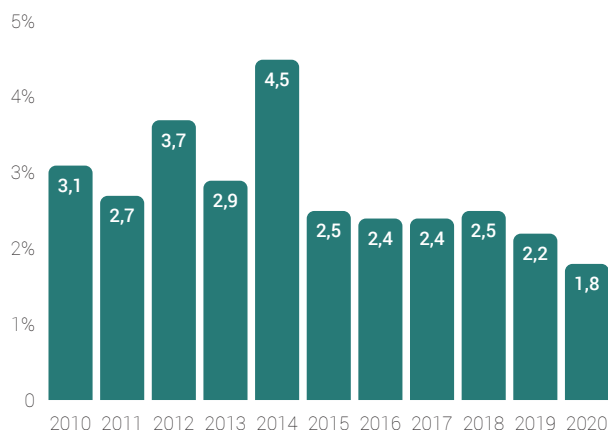
• ÉN AV TRE PRIVATE BARNEHAGER GÅR MED UNDERSKUDD

Diagrammet viser årsresultatet i ordinære private barnehager over tid. En av tre barnehager har gått i minus og en av tre barnehager har hatt årsresultat på mer enn 400.000 kroner. 2020 ble et spesielt år, også i barnehagesektoren. Direkte og indirekte konsekvenser av pandemien, samt omlegging av pensjonsordninger, er blant forholdene som påvirker regnskapstallene i sektoren.

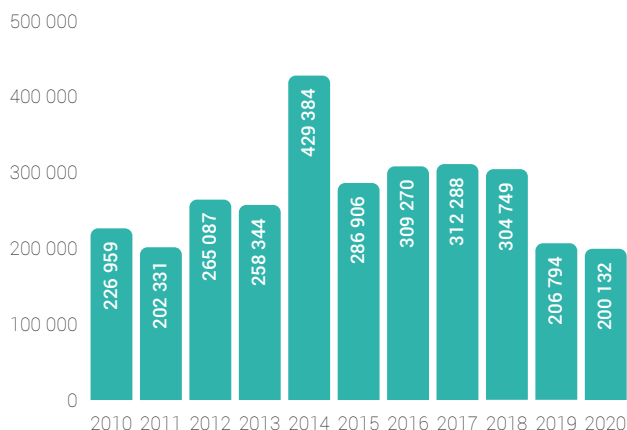
• RESULTATMARGIN

Gjennomsnittlig årsresultat i ordinære private barnehager målt i prosent av inntektene.

• GJENNOMSNIITTLIG ÅRSRESULTAT

Gjennomsnittlig årsresultat i ordinære private barnehager målt i kroner.

MYTE

Private barnehager kan skjule store overskudd gjennom internfakturering til overpris mellom barnehageeierens ulike selskaper.

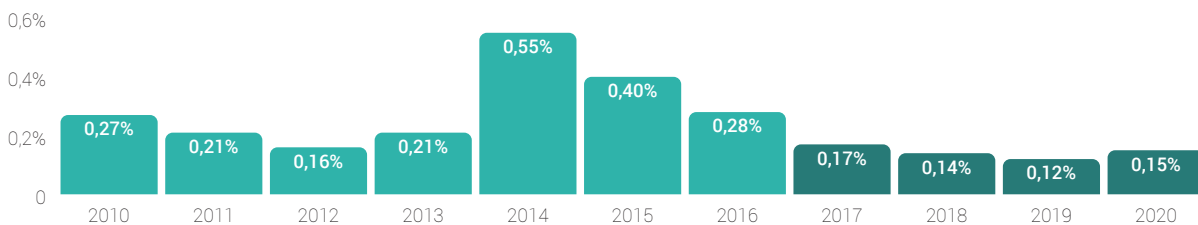
FAKTA

Slik atferd er ulovlig og skal i så fall fanges opp av revisor og tilsynsmyndighet.

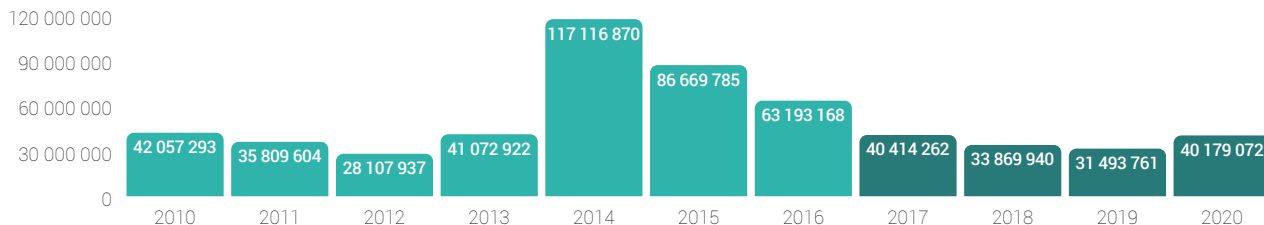
Barnehageloven § 23 er tydelig på at «barnehagen skal ikke overfor eieren, eierens nærstående eller selskap i samme konsern som eier foreta transaksjoner og dekke kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter.»

• UTBYTTE* I ORDINÆRE PRIVATE BARNEHAGER

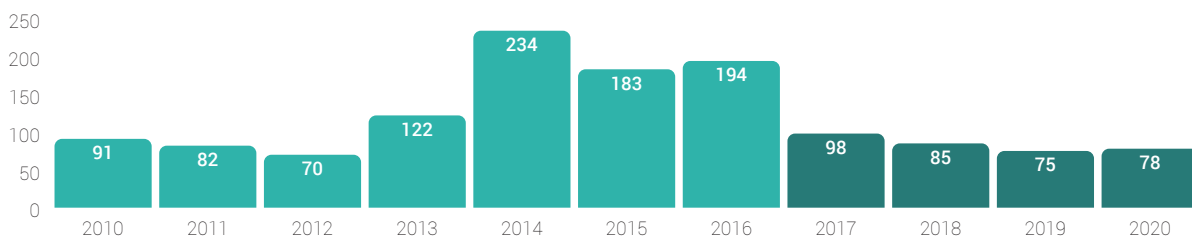
Utbytte (og konsernbidrag t.o.m 2016) i prosent av driftsinntekter.

Utbytte (og konsernbidrag t.o.m 2016) i kroner.

Antall ordinære barnehager som har tatt utbytte (og/eller konsernbidrag t.o.m 2016).

* Før 2017 ble utbytte og konsernbidrag i private barnehager rapportert samlet til BASIL i én post.

På barnehagemonitor.no finner du mer nøkkelinformasjon om økonomien i private barnehager, blant annet hvor høy andel av private barnehagers kostnader som er personalkostnader. Du finner også gjennomsnittlig årsresultat for private barnehager i din hjemkommune.

MANGFOLD OG EIERSKAP

1

Cirka 268.500 barn går i barnehage i Norge. Dette er 93 prosent av alle barn i alderen 1-5 år. Barna er omtrent likt fordelt mellom private og kommunale barnehager.

2

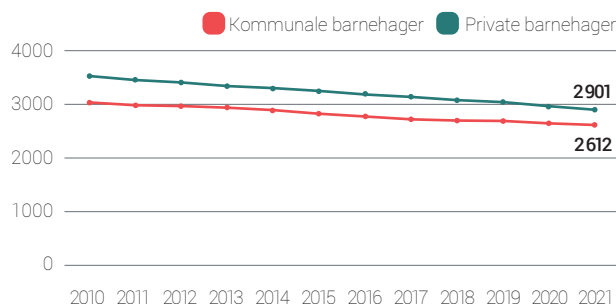
6 av 10 private barnehager er enkeltstående. De fem største aktørene på barnehagedrift i Norge er Oslo kommune, Læringsverkstedet, FUS (Trygge Barnehager AS), Trondheim kommune og Espira.

3

1.067 private barnehager og 351 kommunale barnehager er registrert i Utdanningsdirektoratet med en pedagogisk profil.

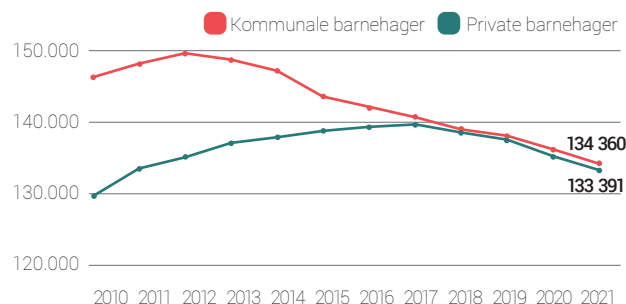
• ANTALL BARNEHAGER

Antall kommunale og private barnehager (inkludert familiebarnehager) i tidsrommet 2010-2021.

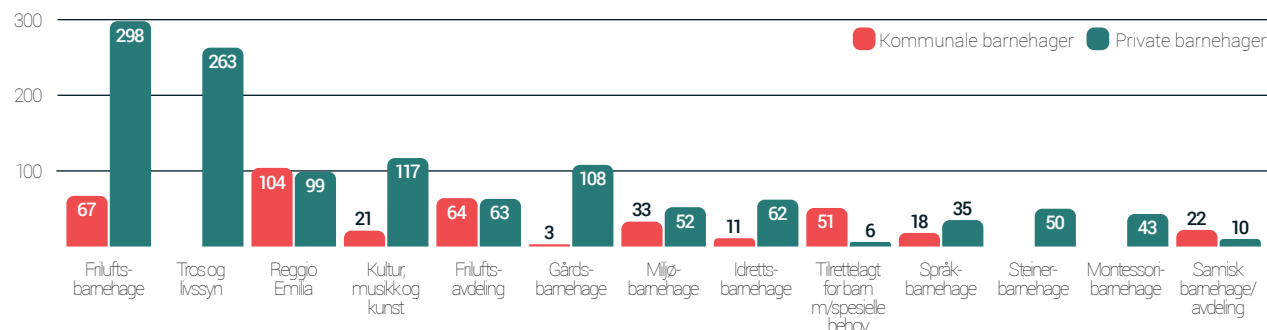
• ANTALL BARN I BARNEHAGER

Antall barn i kommunale og private barnehager (inkludert familiebarnehager) i tidsrommet 2010-2021.

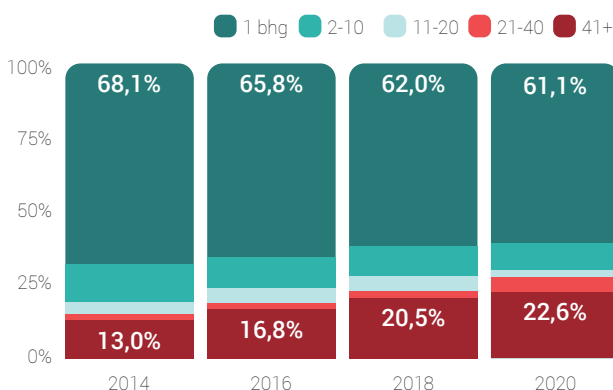
• PROFILBARNEHAGER

Fordeling av ulike pedagogiske profiler mellom kommunale og private barnehager. Til sammen 1.067 private barnehager har registrert 1.206 profiler, mens 351 kommunale barnehager har registrert 394 profiler.

• FLEST ENKELTSTÅENDE

Andel private barnehager som er enkeltstående eller i konsern. Størrelsen på konsernet som en barnehage inngår i måles i antall barnehager.

MYTE

Når det lokalt er overkapasitet i barnehagesektoren, må kommunen legge ned kommunale plasser, mens private barnehager kan drive videre som før.

FAKTA

Private barnehager kan bare opprettholde virksomheten i den grad de blir foretrukket av foreldrene. Forskjellen på kommunale og private barnehager er i denne sammenhengen at reduksjon i kommunale barnehageplasser ofte kommer på politikernes bord, mens reduksjon i private barnehageplasser ikke gjør det. I perioden 2017-2021 har det vært like stor nedgang i private som i kommunale barnehageplasser.

LØNN

1

Mer enn 95 prosent av ansatte i private barnehager er omfattet av en tariffavtale som er anbefalt av de ansattes organisasjoner.

2

Tariffavtalene sikrer ansatte i private barnehager lønns- og arbeidsvilkår på nivå med ordningene for ansatte i kommunale barnehager.

3

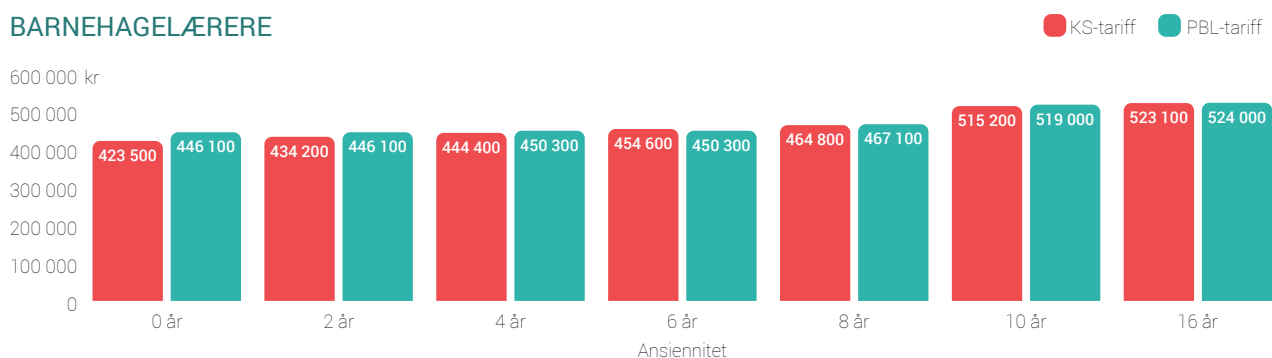
PBLs hovedavtale og hovedtariffavtale omfatter syv av ti ansatte i private barnehager.

• MINSTELØNNSSATSER ETTER MELLOMOPPGJØRET 2021

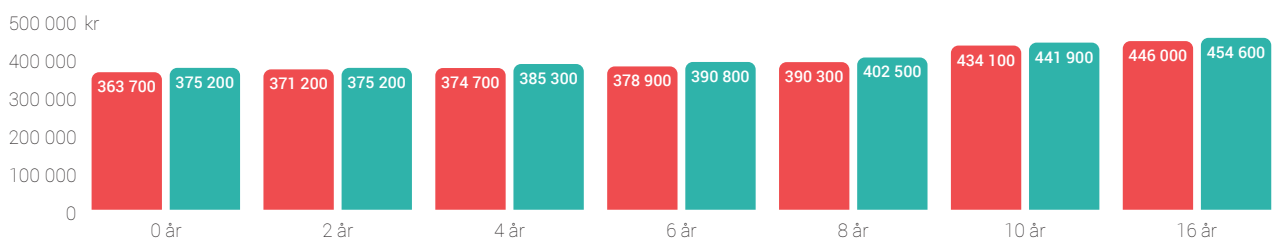
Sammenligning av minstelønnsatsene i 2021 på de to største tariffområdene i henholdsvis kommunal og privat del av barnehagesektoren.

(Kilde: Kommunenes satsberegninger per mars 2022, innhentet av PBL)

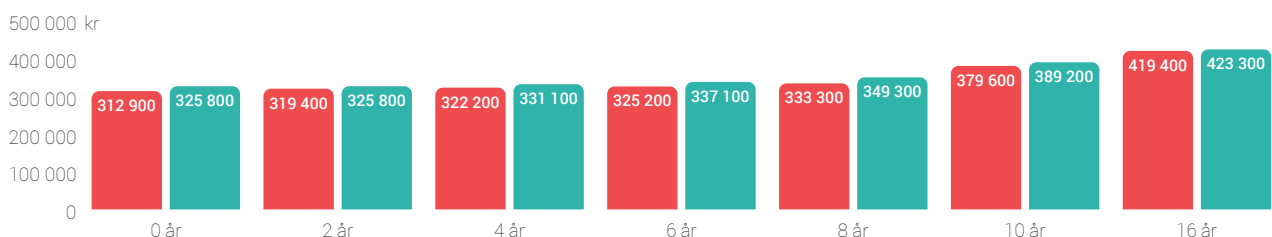
BARNEHAGELÆRERE

FAGARBEIDERE

ASSISTENTER

MYTE

Private barnehager presser lønnsnivået til de ansatte.

FAKTA

Minst 95 prosent av ansatte i private barnehager er omfattet av tariffavtaler som er anbefalt av de største fagforeningene i sektoren. Minstelønnsatsene i PBL-tariffen er litt høyere enn minstelønnsatsene i KS-tariffen for de fleste stillinger og ansienniteter. Ansatte i private barnehager har samlet sett lønns- og pensjonsvilkår som er fullt ut konkurransedyktig med det du finner i kommunale barnehager.

På barnehagemonitor.no kan du se utviklingen i minstelønnsatsene over tid, du kan finne minstelønnsatser på andre tariffområder, og mer informasjon om lønnsnivået i kommunale og private barnehager.

PENSJON

1

Mer enn 95 prosent av ansatte i private barnehager er omfattet av en tariffavtale som også inneholder avtale om tjenstepensjon.

2

Private barnehager har i gjennomsnitt lavere pensjonskostnader enn kommunale barnehager, men dette betyr ikke at pensjonsytelsene til de ansatte er dårligere.

3

Både i offentlig sektor og i PBL-området ble den ytelsesbaserte pensjonsordningen lukket fra 1.1.2020.

• PENSJONSORDNINGENE I PRIVATE OG KOMMUNALE BARNEHAGER

Både i kommunale barnehager og i PBL-området var det frem til årsskiftet 2019/2020 en ytelsespensjonsordning.

Disse ytelsesbaserte pensjonsordningene er fra 1. januar 2020 lukket. Det betyr at ingen nyansatte meldes inn i ordningene.

I offentlig sektor er tjenstepensjonsordningen kalt påslagsmodellen. PBL-området har en hybridordning som heter Barnehagepensjon.

Disse ordningene har blant annet til felles at de er livsvarige, kjønnsnøytrale og at ansatte tjener opp pensjonsrettigheter alle år de står i arbeid.

PBLs pensjonsordning omfatter syv av ti ansatte i private barnehager.

Andre tariffområder innenfor den private delen av sektoren har andre ordninger, oftest hybridpensjonsordninger.

• SAMMENLIGNING AV OFFENTLIG TJENESTEPENSJON OG BARNEHAGEPENSJON

	Offentlig tjenstepensjon	PBL Barnehagepensjon
Opptjening alle år i jobb	✓	✓
Livsvarig og kjønnsnøytral	✓	✓
Ansatte kan velge avkastningsrisiko	✗	✓
Garanti om pensjonsnivå	✗	✗
Alle ansatte skal sikres AFP	✓	✓
Fleksibelt uttak fra 62 år	✓	✓
Uførepensjon med barnetillegg	✓	✓
Ved dødsfall går restbeløp til etterlatte	✗	✗
Etterlatterrettigheter (barn/ektefelle/samboer)	✓	✓

MYTE

Private barnehager har dårligere pensjonsordninger enn kommunale barnehager.

FAKTA

Private barnehager har i gjennomsnitt lavere kostnader til pensjon enn kommunale barnehager, men det betyr ikke at ytelsene til de ansatte er dårligere. Mer enn 95 prosent av alle ansatte i private barnehager har en tjenstepensjonsordning som fullt ut tåler sammenligning med tjenstepensjonen i kommunale barnehager.

■ På barnehagemonitor.no kan du finne ut mer om pensjon for barnehageansatte, prinsipper for de ulike ordningene, hvor mye pensjonsordningene koster og hvordan pensjon dekkes i private barnehager.

BEMANNING

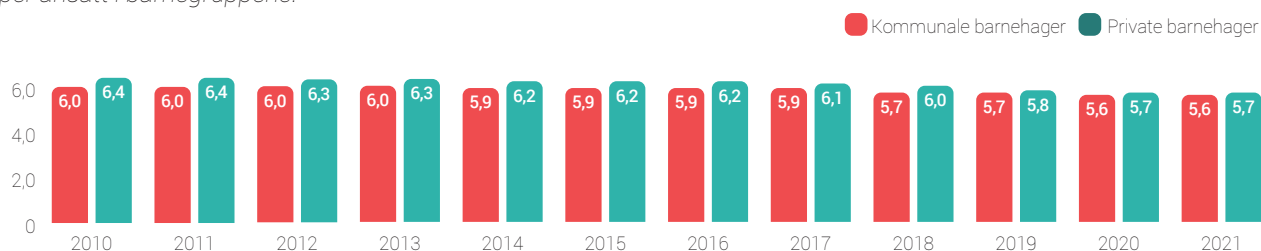
1 99 prosent av alle barnehager har oppfylt bemanningsnormen.

2 Per 15. desember 2021 hadde 91,9 prosent av de kommunale og 95 prosent av de private barnehagene oppfylt pedagognormen, med eller uten dispensasjon.

3 Private barnehager har en vesentlig høyere andel menn i grunnbemanningen sammenlignet med kommunale barnehager.

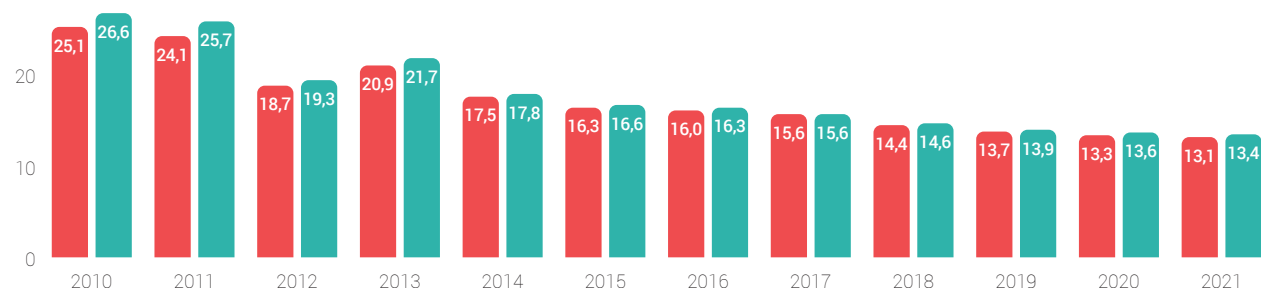
• BEMANNINGSTETTHET

Utviklingen i bemanningstetthet i kommunale og private barnehager i perioden 2010-2021. Bemanningstettheten måles i antall barn (omregnet til barn over 3 år) per ansatt i barnegruppene. Private og kommunale barnehager hadde frist til 1. august 2019 med å innfri bemanningsnormen på maksimalt tre barn (0-2 år) og seks barn (3-6 år) per ansatt i barnegruppene.

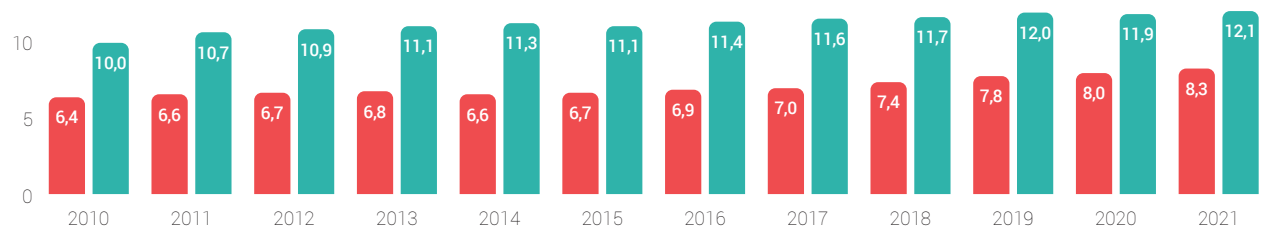
• PEDAGOGTETTHET

Utviklingen i pedagogtetthet i kommunale og private barnehager i perioden 2010-2021. Pedagogtettheten måles i barn (omregnet til barn over 3 år) per pedagog i barnegruppene. Pedagognormen trådte i kraft 1. august 2018. Det skal være minst én pedagogisk leder per sju barn under tre år og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år.

• ANDELEN MENN I BARNEHAGE

Diagrammet viser andel menn (målt i prosent) som inngår i grunnbemanningen i ordinære barnehager per 15.12 det enkelte år i perioden 2010-2021. Grunnbemanningen består av de ansatte som arbeider direkte med barna, i dette tilfellet barnehagelærere/pedagogiske ledere og annen grunnbemanning.

På barnehagemonitor.no kan du sammenligne pedagog- og bemanningstettheten i ulike kommuner, eller sammenligne din kommune opp mot nasjonale gjennomsnitt. Du kan også lese mer om gjeldende krav til pedagog- og bemanningstetthet.

SYKEFRAVÆR OG ARBEIDSVILKÅR

1

Siden 2012 har det legemeldte sykefraværet vært systematisk lavere i private enn i offentlige barnehager.

2

På det meste har forskjellen mellom legemeldt sykefravær i offentlige og private barnehager vært 1,6 prosentpoeng på landsbasis.

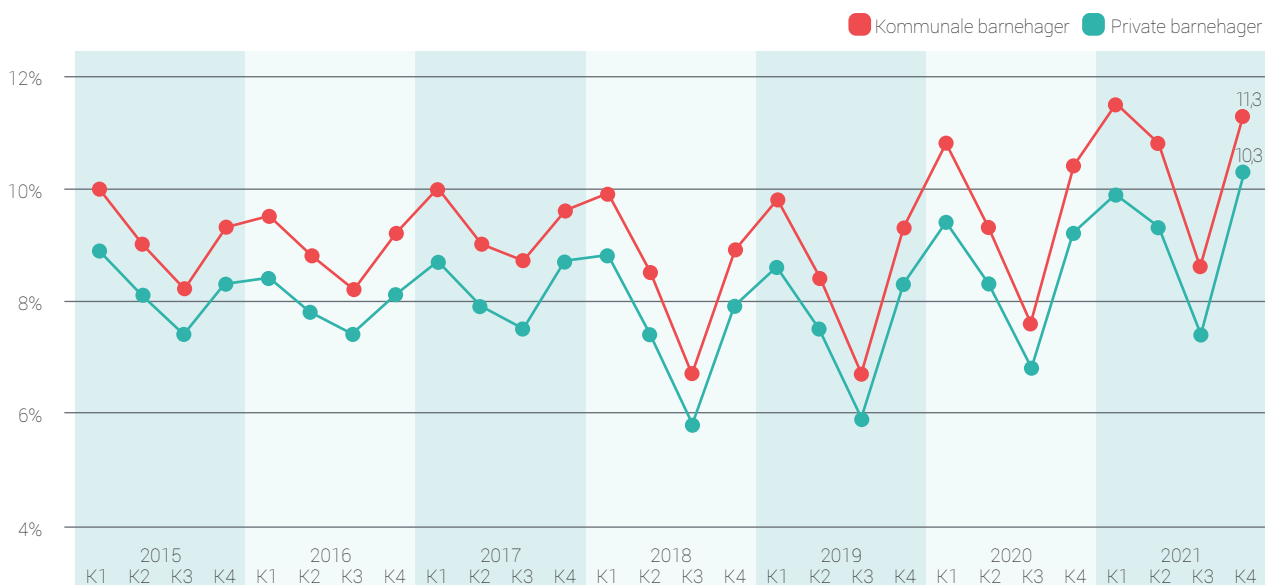
3

I en OECD-rapport publisert i 2019 svarer 97 prosent av de barnehageansatte at de alt i alt er fornøyde med jobben.

• SYKEFRAVÆR

Diagrammet viser legemeldt sykefravær i offentlige og private barnehager i perioden 2015-2021.

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB)

• OECD-RAPPORT: ANSATTE I BARNEHAGEN ER FORNØYDE MED JOBBEN SIN

OECDs Talis Starting Strong Survey er en internasjonal undersøkelse blant ansatte og styrere i barnehagen. Den ble publisert i 2019. Det er første gang OECD gjennomfører en undersøkelse blant barnehageansatte.

I en kortrapport som gjengir hovedfunnene fra OECDs første hovedrapport, kommer blant annet følgende frem om arbeidsvilkårene i norske barnehager:

- 97 prosent av de ansatte svarer at de alt i alt er fornøyde med jobben.
- De fleste som arbeider i norske barnehager, er ansatt i fast stilling (88 prosent).
- Sammenlignet med andre land, tyder resultatene på at andelen som årlig slutter i barnehagene (turnover) i Norge, er lav.
- 94 prosent av de ansatte oppgir å ha deltatt i faglig utvikling de siste 12 månedene.

MYTE

Private barnehager driver rovdrift på de ansatte.

FAKTA

97 prosent av de ansatte i barnehagesektoren oppgir å være fornøyd med jobben sin, ifølge Talis Starting Strong (2019). Ansatte i private barnehager har lavere sykefravær og er like godt fornøyde som ansatte i kommunale barnehager.

På barnehagemonitor.no finner du tall på legemeldt sykefravær som oppdateres hvert kvartal. Du kan også finne sykefraværet i barnehagene i ditt fylke, din hjemkommune eller for ulike stillingskategorier.

FORELDRETILFREDSHET

1

Mer enn ni av ti norske foreldre er svært eller ganske fornøyd med barnehagene barna deres går i.

2

EPSI Rating har hvert år siden 2009 dokumentert at barnehageforeldre er mer fornøyd med tjenestene enn brukere av barneskoler, ungdomsskoler, videregående skoler, høyskoler og universitet.

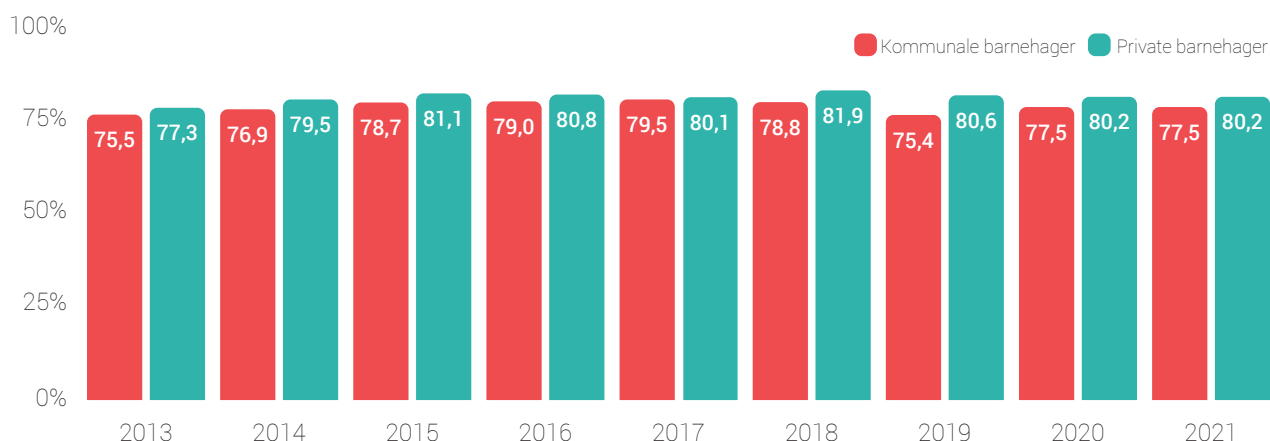
3

Alle målinger som er blitt publisert siden 2009 viser at foreldre med barn i private barnehager er litt mer fornøyd med barnehagen enn foreldre med barn i kommunale barnehager.

• FORELDRETILFREDSHET

Total tilfredshet med private og kommunale barnehager i perioden 2009-2021.

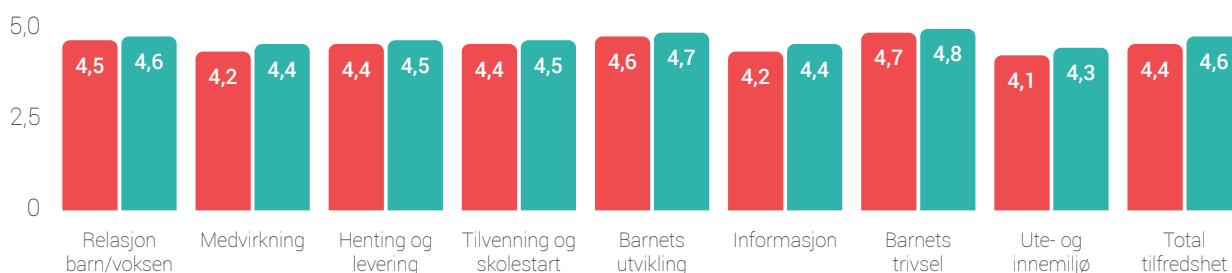
Kilde: EPSI Rating

• FORELDRETILFREDSHET PÅ ULIKE KATEGORIER

Tilfredshet i kommunale og private barnehager fordelt på hovedtema.

Kilde: Utdanningsdirektoratet/foreldreundersøkelsen 2021

MYTE

Foreldreundersøkelsen er ikke egnet til å sammenligne foreldretilfredsheten fordi private barnehager selv velger om de skal være med.

FAKTA

- Opinion har (senest i 2020) foretatt en frafallsanalyse for å kontrollere for eventuelle skjevheter i foreldreundersøkelsen. Konklusjonen er at det ikke er forhold som påvirker de nasjonale resultatene i vesentlig grad.
- Alle andre foreldretilfredshetsmålinger – uansett metode – tegner det samme bildet som foreldreundersøkelsen til Utdanningsdirektoratet.

På barnehagemonitor.no finner du også data fra andre foreldretilfredshetsundersøkelser, du kan finne ut mer om tilfredshet i barnehagene i din hjemkommune, og du kan finne nærmere informasjon om ulike sider ved tilfredsheten med kommunale og private barnehager.

REGULERING OG TILSYN

Lov om barnehager (barnehageloven) regulerer blant annet barnehagens formål og innhold, bemanning, utdanning, rett til spesialpedagogisk hjelp, barns og foreldres medvirkning, psykososialt barnehagemiljø, godkjenningsplikt og oppgavefordeling. Loven stiller også krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager. Utvalgte bestemmelser i barnehageloven med forskrifter:

- Barnehagelovens §10, første ledd:
Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.
- Barnehageloven § 21, tredje ledd:
Dersom barnehagene oppfyller kravene i § 23, kan barnehagen disponere et eventuelt overskudd fritt.
- Barnehageloven § 23:
 - Barnehagen skal bare dekke kostnader som direkte gjelder godkjent drift av barnehagen.
 - Barnehagen skal ikke overfor eier, eierens nærstående eller selskap i samme konsern som eier foreta transaksjoner og dekke kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter.
 - Barnehagen skal ikke ha vesentlig lavere personalkostnad per heltidsplass enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager.
 - Barnehagen skal kunne dokumentere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling er brukt i samsvar med denne paragrafen.
 - Departementet kan gi forskrift om regnskap, revisjon og rapportering.
- Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager (økonomiforskrift til barnehageloven) stiller krav til regnskap, bokføring

og dokumentasjon, krav om revisjon, rapportering og opplysningsplikt for private barnehager.

- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver stiller krav til blant annet barnehagens arbeidsmåter, barnehagen som pedagogisk virksomhet og til samarbeid mellom hjem og barnehage.
 - Rammeplanen, kapittel 2: Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet.

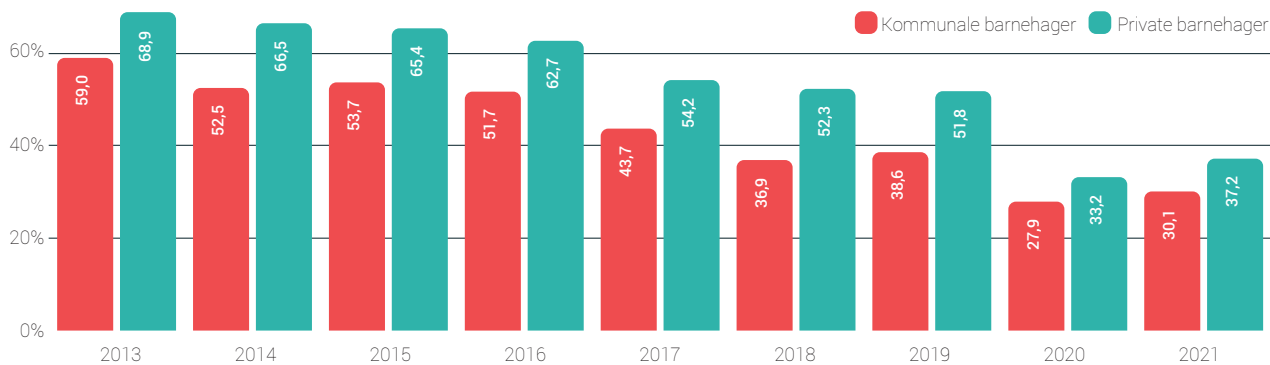
Tilsynet i barnehagesektoren er firedelt:

- Kommunene fører tilsyn med at barnehagen drives i samsvar med barnehageloven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i barnehageloven kapittel V (se under).
- Statsforvalteren kan i særlige tilfeller føre tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med barnehageloven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i barnehageloven kapittel V (se under).
- Utdanningsdirektoratet fører fra 1. januar 2022 tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven kapittel V med forskrifter (økonomiske forhold i private barnehager).
- Statsforvalteren fører tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet.

Tilsyn i barnehagesektoren 2021:

- Kommunene førte tilsyn med 37,2 prosent av de ordinære private og 30,1 prosent av de ordinære kommunale barnehagene.
- 52 prosent av kommunene førte ikke tilsyn med noen kommunale eller private barnehager.
- Statsforvalterne førte tilsyn med 61 kommuner som barnehagemyndighet. I 60 av dem ble det avdekket brudd på regelverket.

• ANDEL BARNEHAGER MED TILSYN 2012-2021

■ På barnehagemonitor.no kan du også finne antall barnehager som har hatt tilsyn i perioden 2012-2020, og du kan finne nærmere info om økonomisk tilsyn, og du kan finne nærmere informasjon om tilsynet med kommunale og private barnehager.

PBL (Private Barnehagers Landsforbund) ønsker en åpen og faktabasert debatt om barnehagesektoren og om private barnehager spesielt.

Med **barnehagemonitor** ønsker PBL å gjøre viktig informasjon om sektoren tilgjengelig for alle.

Det er PBL som står bak **barnehagemonitor.no** og denne rapporten. PBL er en landsdekkende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager.

PBLs mål er å bidra til å øke kvaliteten og verdiskapningen i medlemsbarnehagene, til beste for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.

pbl.no

barnehagemonitor.no